

Nieuwsbrief SR Updates

Nummer 21, 2024

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:851](#) 25-06-2024

Kunnen onroerende zaken worden aangemerkt als 'voorwerpen' als bedoeld in artikel 10a Opiumwet?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:887](#) 25-06-2024

Zaak Ijsberg.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:935](#) 25-06-2024

Mocht de rechtbank de uitlevering toelaatbaar verklaren nu de rechtbank geen blijk ervan gegeven zou hebben dat aan 'de rechtsmachtvoorwaarde' is voldaan?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:808](#) 25-06-2024

Kan het zich identificeren met paspoort van ander worden aangemerkt als gebruik van identificerende persoonsgegevens van ander als bedoeld in artikel 231b Sr?

RECHTSPRAAK

Kan het zich identificeren met paspoort van ander worden aangemerkt als gebruik van identificerende persoonsgegevens van ander als bedoeld in artikel 231b Sr?

Kan het zich identificeren met paspoort van ander worden aangemerkt als gebruik van identificerende persoonsgegevens van ander als bedoeld in artikel 231b Sr?

Wenk

Het cassatiemiddel klaagt over het oordeel van het hof dat het zich identificeren met een paspoort van een ander kan worden aangemerkt als het gebruik van identificerende persoonsgegevens, niet zijnde biometrische persoonsgegevens, van een ander in de zin van artikel 231b Sr.

De tenlastelegging is toegesneden op artikel 231b Sr. Daarom moet worden aangenomen dat het in de tenlastelegging en de bewezenverklaring voorkomende begrip ‘gebruik van identificerende persoonsgegevens, niet zijnde biometrische persoonsgegevens, van een ander’ is gebruikt in de betekenis die dat begrip heeft in die bepaling.

Het cassatiemiddel berust op de opvatting dat onder het in artikel 231b Sr strafbaar gestelde gebruik van identificerende persoonsgegevens van een ander, niet kan worden begrepen het geval dat gebruik wordt gemaakt van een reisdocument of identiteitsbewijs als bedoeld in artikel 231 lid 1 Sr dat op naam staat van een ander. Die opvatting vindt geen steun in de bewoordingen van artikel 231b Sr en evenmin in de hiervoor, ook in de conclusie van de advocaat-generaal weergegeven wetsgeschiedenis. In die wetsgeschiedenis komt weliswaar tot uitdrukking dat de strafbaarstelling in artikel 231b Sr ‘een aanvulling’ vormt op (onder meer) artikel 231 Sr voor ‘identiteitsfraude die niet met officiële documenten plaatsvindt’. Daaruit volgt echter niet dat ook beoogd is de strafbaarstelling in artikel 231b Sr te beperken tot het gebruik van identificerende persoonsgegevens op andere wijze dan door gebruikmaking van een reisdocument of identiteitsbewijs als bedoeld in artikel 231 lid 1 Sr. Evenmin volgt daaruit dat artikel 231 Sr zich ten opzichte van artikel 231b Sr verhoudt als een

bijzondere tot een algemene strafbepaling als bedoeld in artikel 55 lid 2 Sr.

Uit de vaststellingen van het hof volgt dat de verdachte ter vaststelling van zijn identiteit het paspoort van [betrokkene 1] aan een verbalisant van politie heeft getoond nadat hij als bestuurder van een auto een stopteken had gekregen en die verbalisant hem naar zijn rijbewijs had gevraagd. Het hierop gebaseerde oordeel van het hof dat de verdachte identificerende persoonsgegevens, niet zijnde biometrische persoonsgegevens, van die [betrokkene 1] heeft gebruikt, getuigt niet van een onjuiste rechtsopvatting en is niet onbegrijpelijk.

Het cassatiemiddel faalt.

De redactie, juni 2024

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 25-06-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:808

Zaaknummer: 23/00268

Rechters: V. van den Brink, Y. Buruma en A.E.M. Röttgering

Advocaten: M.R.P. Bakker

Wetsartikelen: 231 Sr, 55 Sr en 231b Sr

RECHTSPRAAK

Mocht de rechtbank de uitlevering toelaatbaar verklaren nu de rechtbank geen blijk ervan gegeven zou hebben dat aan ‘de rechtsmachtvoorwaarde’ is voldaan?

Mocht de rechtbank de uitlevering toelaatbaar verklaren nu de rechtbank geen blijk ervan gegeven zou hebben dat aan ‘de rechtsmachtvoorwaarde’ is voldaan?

Wenk

Het cassatiemiddel klaagt over de toelaatbaarverklaring van de uitlevering door de rechtbank. Het voert daartoe aan dat de rechtbank geen blijk ervan heeft gegeven dat aan ‘de rechtsmachtvoorwaarde’ is voldaan.

Op grond van artikel 2 lid 3 aanhef en onder a Uitleveringsverdrag wordt uitlevering toegestaan voor feiten die tot uitlevering kunnen leiden en die zijn gepleegd buiten het grondgebied van de verzoekende Staat als de aangezochte Staat in gelijksoortige omstandigheden bevoegd zou zijn daarover rechtsmacht uit te oefenen. Artikel 13 lid 4 Opiumwet bepaalt dat de Nederlandse strafwet toepasselijk is op de in deze bepaling genoemde feiten, als het feit is gepleegd aan boord van een buitenlands vaartuig dan wel een vaartuig zonder nationaliteit of een daarmee gelijk gesteld vaartuig uit hoofde van het internationale recht, op open zee, en wordt opgetreden in het kader van de toepassing van het verdrag ter uitvoering van artikel 17 van het Verdrag tegen sluikhandel.

Het Koninkrijk der Nederlanden, Venezuela en de Verenigde Staten van Amerika zijn alle Partij bij het Verdrag tegen sluikhandel. Op grond van artikel 4 lid 1 aanhef en onder b (ii) Verdrag tegen sluikhandel kan elke Partij bij dit verdrag de maatregelen nemen die nodig zijn om haar rechtsmacht te vestigen over de in overeenstemming met artikel 3 lid 1 van dat verdrag strafbaar gestelde feiten wanneer het strafbare feit is begaan aan boord van een vaartuig ten aanzien waarvan die Partij op grond van artikel 17 van dat verdrag passende maatregelen kan nemen, mits deze rechtsmacht slechts wordt uitgeoefend op grondslag van de in artikel 17 lid 4 en 9 van dat verdrag bedoelde overeenkomsten of regelingen. Artikel 4 lid

3 Verdrag tegen sluikhandel bepaalt dat dit verdrag niet de uitoefening uitsluit van strafrechtelijke rechtsmacht die een Partij heeft gevestigd overeenkomstig haar nationale wetgeving.

Artikel 17 Verdrag tegen sluikhandel geeft nadere bepalingen die zijn gericht op de samenwerking tussen Partijen om de sluikhandel over zee tegen te gaan (zie artikel 17 lid 1). Artikel 17 lid 3 en 4 Verdrag tegen sluikhandel bevat voorzieningen voor het inzetten van strafvorderlijke bevoegdheden door een Partij aan boord van een vaartuig dat vaart onder de vlag van een andere Partij. Op grond van artikel 17 lid 9 Verdrag tegen sluikhandel overwegen de Partijen bilaterale of regionale overeenkomsten of regelingen aan te gaan 'om de bepalingen van dit artikel uit te voeren of de doeltreffendheid ervan te vergroten'.

Ter uitvoering van artikel 17 Verdrag tegen sluikhandel is onder meer het Verdrag inzake de sluikhandel over zee tot stand gebracht in het verband van de Raad van Europa. Volgens de preambule van het laatstgenoemde verdrag moet artikel 17 Verdrag tegen sluikhandel worden 'aangevuld met een regionaal verdrag teneinde hieraan uitvoering te geven en de doeltreffendheid daarvan te vergroten'. Door onder meer de invoering van artikel 13 lid 4 Opiumwet is in Nederland voorzien in een rechtsmachtregeling die in overeenstemming is met artikel 4 lid 1 aanhef en onder b (ii) Verdrag tegen sluikhandel en artikel 3 Verdrag inzake de sluikhandel over zee.

Deze zaak draait om de vraag naar de toelaatbaarheid van de door de Verenigde Staten verzochte uitlevering van een persoon van wie betrokkenheid wordt aangenomen bij een in artikel 13 lid 4 Opiumwet bedoeld strafbaar feit gepleegd aan boord van een schip op open zee dat vaart onder de vlag van een Staat die geen partij is bij het Verdrag inzake de sluikhandel over zee maar wel bij het (onderliggende) Verdrag tegen sluikhandel, terwijl die vlaggenstaat ermee heeft ingestemd dat het recht tot vervolging wordt uitgeoefend door een andere staat. In zo'n geval moet worden aangenomen dat de in artikel 2 lid 3 aanhef en onder a Uitleveringsverdrag bedoelde rechtsmacht kan worden gebaseerd op artikel 13 lid 4 Opiumwet dat er immers toe strekt de bepalingen van artikel 17 Verdrag tegen sluikhandel over de samenwerking tussen verdragspartijen om sluikhandel tegen te gaan, 'uit te voeren of de doeltreffendheid ervan te vergroten'.

Gelet op artikel 2 lid 3 aanhef en onder a Uitleveringsverdrag moet de uitleveringsrechter in een geval als dit – met het oog op de beoordeling van de toelaatbaarheid van de verzochte uitlevering – onderzoeken of Nederland 'in gelijksoortige omstandigheden bevoegd zou zijn om rechtsmacht uit te oefenen' over het betreffende feit. Als de rechter de uitlevering toelaatbaar oordeelt, moet hij in zijn uitspraak blijk geven dat onderzoek te hebben verricht als hierover door of namens de opgeëiste persoon een verweer is gevoerd of als rechtstreeks

uit de door de verzoekende Staat overgelegde stukken volgt dat aan deze voorwaarde niet is voldaan.

De rechtbank heeft de uitlevering toelaatbaar verklaard en daartoe kennelijk geoordeeld dat aan de hierboven bedoelde voorwaarde is voldaan. Dat oordeel getuigt in het licht van wat eerder is vooropgesteld niet van een onjuiste rechtsopvatting en het is ook niet onbegrijpelijk.

Het cassatiemiddel faalt.

De redactie, juni 2024

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 25-06-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:935

Zaaknummer: 23/04869

Rechters: M.J. Borgers, T. Kooijmans en F. Posthumus

Advocaten: J. Kuijper

Wetsartikelen: 13 Opiumwet

RECHTSPRAAK

Zaak Ijsberg.

Zaak Ijsberg.

Wenk

Beoordeling van het derde cassatiemiddel dat door het openbaar ministerie is voorgesteld

Het cassatiemiddel klaagt ten aanzien van het onder 1 ten laste gelegde witwassen onder meer dat het hof in strijd met artikel 359 lid 2 Sv niet in het bijzonder de redenen heeft opgegeven waarom het is afgeweken van een door het openbaar ministerie naar voren gebracht uitdrukkelijk onderbouwd standpunt over de wetenschap van de verdachte dat de door hem verkregen bitcoins en geldbedragen van misdrijf afkomstig waren.

Aan de verdachte is onder 1 ten laste gelegd dat:

‘hij op een of meerdere tijdstip(pen) in of omstreeks de periode van 6 februari 2015 tot en met 19 januari 2016 te Amsterdam en/of Rotterdam en/of Schiedam en/of Almere, althans in Nederland,

tezamen en in vereniging met een ander of anderen, althans alleen,

a. (telkens) een of meer voorwerpen, te weten een hoeveelheid van 1.887,81 bitcoins, althans een (grote) hoeveelheid bitcoins en/of een of meer geldbedrag(en) van in totaal 464.028,06 euro, althans een of meer (grote) (girale en/of contante) geldbedrag(en), heeft verworven en/of voorhanden heeft gehad en/of heeft overgedragen en/of omgezet, en/of van genoemde voorwerp(en) gebruik heeft gemaakt, terwijl hij, verdachte, en/of zijn mededader(s) wist(en), althans redelijkerwijs moest(en) vermoeden, dat bovenomschreven voorwerp(en) – onmiddellijk of middellijk – afkomstig was/waren uit enig misdrijf, terwijl hij, verdachte, en/of zijn mededader(s) van het plegen van dat feit een gewoonte heeft/hebben gemaakt,

en/of

b. (telkens) van voorwerpen, te weten een hoeveelheid van 1.887,81 bitcoins, althans een

(grote) hoeveelheid bitcoins en/of een of meer geldbedrag(en) van in totaal 464.028,06 euro, althans een of meer (grote) (girale en/of contante) geldbedrag(en), de werkelijke aard, de herkomst, de vindplaats, de vervreemding, de verplaatsing heeft verborgen en/of verhuld, en/of heeft verborgen en/of verhuld wie de rechthebbende(n) op genoemde voorwerpen was/waren, en/of heeft verborgen en/of verhuld wie genoemde voorwerpen voorhanden heeft/hebben gehad, terwijl hij, verdachte, en/of zijn mededader(s) wist(en), althans redelijkerwijs moest(en) vermoeden, dat bovenomschreven voorwerp(en) – onmiddellijk of middellijk – afkomstig was/waren uit enig misdrijf, terwijl hij, verdachte, en/of zijn mededader(s) van het plegen van dat feit een gewoonte heeft/hebben gemaakt.’

Wat het openbaar ministerie op de terechtzitting in hoger beroep naar voren heeft gebracht over de wetenschap van (onder anderen) de verdachte over de omstandigheid dat de in de tenlastelegging bedoelde bitcoins en geldbedragen van misdrijf afkomstig waren, kan niet anders worden opgevat dan als een standpunt dat duidelijk, door argumenten ondersteund en voorzien van een ondubbelzinnige conclusie aan het hof is voorgelegd. Het hof is in zijn uitspraak van dit uitdrukkelijk onderbouwde standpunt afgeweken door de verdachte vrij te spreken van (opzet)witwassen. In strijd met artikel 359 lid 2 tweede volzin Sv heeft het hof echter niet in het bijzonder de redenen opgegeven die daartoe hebben geleid.

De klacht is gegrond. Dat brengt mee dat bespreking van het restant van het cassatiemiddel niet nodig is.

Beoordeling van het tweede cassatiemiddel dat door het openbaar ministerie is voorgesteld

Het cassatiemiddel klaagt over de door het hof gegeven vrijspraak van het onder 1 ten laste gelegde feit voor zover de tenlastelegging inhoudt dat de verdachte de herkomst van de bitcoins heeft ‘verborgen en/of verhuld’.

De tenlastelegging van feit 1 is toegesneden op artikel 420bis en 420quater Sr. Daarom moet worden aangenomen dat de in de tenlastelegging voorkomende begrippen ‘verborgen’ en ‘verhuld’ zijn gebruikt in de betekenis die deze begrippen hebben in die bepalingen.

Gelet op deze wetsgeschiedenis hebben ‘verbergen’ en ‘verhullen’ als bedoeld in artikel 420bis lid 1 aanhef en onder a en 420quater lid 1 aanhef en onder a Sr, betrekking op gedragingen die erop zijn gericht het zicht op onder meer de herkomst van voorwerpen te bemoeilijken. Die gedragingen moeten ook geschikt zijn om dat doel te bereiken. (Vgl. HR 14 februari 2017, ECLI:NL:HR:2017:236.) Uit de wetsgeschiedenis volgt verder dat de doelgerichtheid van het handelen kan worden afgeleid uit de ‘objectieve strekking ervan (het verbergende of verhullende effect)’ en dat niet hoeft te worden bewezen dat de verdachte het oogmerk had

om te verbergen of te verhullen.

Het hof heeft geoordeeld dat het enkele omzetten van de bitcoins – waarvan het hof terecht heeft aangenomen dat zij kunnen worden aangemerkt als ‘voorwerpen’ in de zin van artikel 42obis en 42oquater Sr – naar contant geld niet kan worden beschouwd als het verbergen of verhullen van de herkomst of de vindplaats van de bitcoins. Bij dit oordeel heeft het hof betrokken dat er onvoldoende overtuigend bewijs is dat de verdachte de herkomst of de vindplaats van de bitcoins heeft ‘willen’ verhullen of verbergen. Hierin ligt als oordeel van het hof besloten dat het oogmerk van de verdachte bepalend is voor de beantwoording van de vraag of de verdachte (onder andere) de herkomst van de bitcoins heeft verborgen of verhuld. In het licht van de wetsgeschiedenis – waarin de ‘(subjectieve) geestesgesteldheid van de dader’ op dit punt als van ‘ondergeschikt belang’ is aangeduid omdat het gaat om de objectieve strekking en het effect van de gedragingen – getuigt dat oordeel van een te beperkte uitleg van het bestanddeel ‘verbergt of verhult’. Door de verdachte vrij te spreken van het onder 1 onderdeel b ten laste gelegde heeft het hof hem dus vrijgesproken van iets anders dan was ten laste gelegd. Het hof heeft daarmee de grondslag van de tenlastelegging verlaten.

Het cassatiemiddel slaagt.

De redactie, juni 2024

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 25-06-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:887

Zaaknummer: 22/00487

Rechters: V. van den Brink, T. Kooijmans en C.N. Dalebout

Advocaten: Kötter, J.E. J.E. Kötter

Wetsartikelen: 359 Sv, 42obis Sr en 42oquater Sr

RECHTSPRAAK

Kunnen onroerende zaken worden aangemerkt als ‘voorwerpen’ als bedoeld in artikel 10a Opiumwet?

Kunnen onroerende zaken worden aangemerkt als ‘voorwerpen’ als bedoeld in artikel 10a Opiumwet?

Wenk

Het cassatiemiddel klaagt over de bewezenverklaring van het onder 1 ten laste gelegde medeplegen van overtreding van artikel 10a van de Opiumwet voor zover die bewezenverklaring inhoudt dat de verdachte en zijn mededader een bedrijfspand/opslagruimte hebben gehuurd.

Overeenkomstig de tenlastelegging is onder 1 ten laste van de verdachte bewezen verklaard dat hij:

‘op 13 december 2017 te Eindhoven, tezamen en in vereniging met een ander, om een feit bedoeld in het vierde lid van artikel 10 van de Opiumwet, te weten het opzettelijk vervaardigen van amfetamine en/of MDMA, in elk geval een hoeveelheid van een materiaal bevattende amfetamine en/of MDMA, zijnde (een) middel(en) vermeld op de bij de Opiumwet behorende lijst I, voor te bereiden en/of te bevorderen

- voorwerpen en stoffen voorhanden heeft gehad, waarvan verdachte en/of zijn mededader wist(en) of ernstige redenen had(den) om te vermoeden, dat dat/die bestemd was/waren tot het plegen van dat/die feit(en)

hebbende hij, verdachte, en zijn mededader

- een bedrijfspand/opslagruimte, gelegen aan de [a-straat 1] te Eindhoven, gehuurd en

- een hoeveelheid laboratoriumbenodigdheden voorhanden gehad, waaronder: meerdere jerrycans en meerdere vaten en meerdere maatbekers en

- een grote hoeveelheid chemicaliën/grondstoffen voorhanden gehad, waaronder: methanol

en zwavelzuur en APAA.’

Het cassatiemiddel berust op de opvatting dat onder ‘voorwerpen’ in de zin van artikel 10a lid 1 Opiumwet geen onroerende zaken worden verstaan. Die opvatting vindt – mede gelet op de wetsgeschiedenis van die bepaling, die is weergegeven in de conclusie van de advocaat-generaal onder 4.9 en 4.10 – geen steun in het recht. Het oordeel van het hof dat het door de verdachte en zijn mededader gehuurde bedrijfspand/opslagruimte bestemd was tot het plegen van feiten als bedoeld in artikel 10 lid 4 Opiumwet, is ook niet onbegrijpelijk.

Het cassatiemiddel faalt.

De redactie, juni 2024

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 25-06-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:851

Zaaknummer: 23/01309

Rechters: V. van den Brink, T. Kooijmans en C.N. Dalebout

Advocaten: R.J. Baumgardt en M.J. van Berlo

Wetsartikelen: 10a Opiumwet